

Zwolle

Recreatieplassen Zwolle

Investerings- en exploitatieplan 2017-2026

6 juli 2017

Inhoudsopgave

1. Aanleiding en leeswijzer	4
2. Visie en beleidskader voor de recreatieplassen	5
Algemeen beleid ten aanzien van de recreatieplassen	5
Voorzieningen op de plassen	6
<i>Gedifferentieerd voorzieningenniveau</i>	<i>6</i>
<i>Veiligheid en inzet reddingsbrigade</i>	<i>6</i>
Medegebruik van de plassen en hun omgeving.....	8
<i>Medegebruik die het openbare karakter van de plas niet aantast en/of zonder een commercieel karakter</i>	<i>8</i>
<i>Medegebruik met een exclusief en commercieel karakter</i>	<i>9</i>
3. Karakter, gebruik en beleidskader per recreatieplas.....	10
Wijthmenerplas	10
<i>Karakter van de Wijthmenerplas.....</i>	<i>10</i>
<i>Ontstaansgeschiedenis en vastgesteld beleid Wijthmenerplas</i>	<i>11</i>
<i>Huidig gebruik van de Wijthmenerplas</i>	<i>11</i>
<i>Toekomstige beleidskader Wijthmenerplas</i>	<i>12</i>
Milligerplas	13
<i>Karakter van de Milligerplas</i>	<i>13</i>
<i>Ontstaansgeschiedenis en vastgesteld beleid Milligerplas</i>	<i>13</i>
<i>Huidig gebruik van de Milligerplas</i>	<i>14</i>
<i>Toekomstig beleidskader Milligerplas</i>	<i>14</i>
Agnietenplas	15
<i>Karakter van de Agnietenplas.....</i>	<i>15</i>
<i>Ontstaansgeschiedenis en vastgesteld beleid Agnietenplas</i>	<i>16</i>
<i>Huidig gebruik van de Agnietenplas</i>	<i>16</i>
<i>Toekomstig beleidskader Agnietenplas</i>	<i>16</i>
4. Uitwerking investeringen en exploitatie per plas.....	17
Inleiding	17
Wijthmenerplas	17
<i>Inzet en dienstverlening reddingsbrigade</i>	<i>17</i>
<i>Renovatie toiletgebouwen</i>	<i>17</i>
<i>Vervanging parkeersysteem</i>	<i>18</i>
<i>Diverse vervangingsinvesteringen en groot onderhoud.....</i>	<i>19</i>
Milligerplas	20
<i>Toiletgebouwen</i>	<i>20</i>
<i>Aanpassing voorziening reddingsbrigade</i>	<i>20</i>

Agnietenplas	21
<i>Diverse vervangingsinvesteringen en groot onderhoud</i>	21
<i>Samenwerking met eigenaar camping.....</i>	21
5. Financiële keuzes	22
Inleiding	22
Toelichting gemaakte financiële keuzes	22
<i>Kosten parkeersysteem</i>	22
<i>Parkeertarief Wijkmennerplas: € 5 per dag in het hoogseizoen</i>	22
<i>Doorbelasten derving parkeeropbrengsten commerciële evenementen</i>	22
<i>Kosten extra inzet reddingsbrigade</i>	23
<i>Pachtopbrengsten ten gunste van de exploitatie</i>	23
Meerjaren prognose exploitatie en reserves	23
<i>Jaarlijkse exploitatie.....</i>	23
<i>Onderhoudsreserve en reserve nog uit te voeren werken</i>	24
Financiële overzichten	24
<i>Investeringsoverzicht</i>	24
<i>Wijzigingen jaarlijkse exploitatie</i>	25
<i>Meerjarige prognose jaarlijkse exploitatie</i>	25
<i>Prognose onderhoudsreserve.....</i>	25
<i>Meerjarige prognose reserve NUTW</i>	25

1. Aanleiding en leeswijzer

Om fijn te kunnen wonen is het belangrijk om naast een goede woning en woonomgeving dicht bij huis te kunnen recreëren. Samen met de partners in de stad biedt Zwolle daarom een groot aantal voorzieningen zoals fietspaden, wandelpaden, natuur, water en horeca. De recreatieplassen in Zwolle bieden de mogelijkheid om dicht bij huis in een natuurlijke omgeving te zwemmen en te verblijven.

De drie recreatieplassen in Zwolle (de Wijthmenerplas, de Milligerplas en de Agnietenplas) worden veel gebruikt door de bewoners en bezoekers van de stad. Om de kwaliteit op peil te houden zijn de komende jaren investeringen nodig. Daarnaast is een gezonde financiële meerjarenexploitatie nodig, rekening houdend met de gestopte exploitatiesubsidie van de provincie Overijssel. Hiervoor hebben we dit investerings- en exploitatieplan gemaakt voor de komende tien jaar.

Dit investerings- en exploitatieplan is als volgt opgebouwd:

- In hoofdstuk 2 is het algemene recreatiebeleid vertaald naar het beleid voor de recreatieplassen. Waar nodig is het bestaande beleid aangepast aan de nieuwste ontwikkelingen. Het beleid vormt het kader voor de keuzes in het exploitatieplan.
- In hoofdstuk 3 worden per recreatieplas de achtergrond, het karakter en de opgaven voor de komende jaren beschreven.
- In hoofdstuk 4 worden per plas de investeringen en andere aanpassingen beschreven zoals die de komende jaren worden gedaan.
- In hoofdstuk 5 worden de financiële keuzes toegelicht en wordt een meerjarige financiële prognose gegeven.

2. Visie en beleidskader voor de recreatieplassen

Algemeen beleid ten aanzien van de recreatieplassen

Zoals elk mens, heeft ook de Zwollenaar behoefte om zich in de buitenlucht te kunnen ontspannen en te vermaken in een openbaar toegankelijke en aangenaam, speciaal voor de recreatie ingericht, buitengebied. De combinatie van een veilige zwemplek, bepaalde watersportmogelijkheden, zonnestranden, ligweiden, trapveldjes, sanitaire voorzieningen, horeca, wandelpaden, bosjes en natuurgebieden, e.d. vormt de ideale mix voor een dagrecreatieve bestemming.

De drie plassen (Wijthmenerplas, Milligerplas en Agnietenplas) liggen dicht bij de stad en zijn allen goed met de fiets bereikbaar. Dat maakt ze uitermate laagdrempelig en bovendien toegankelijk voor iedere beurs. De recreatieplassen hebben vooral een functie voor de bewoners van Zwolle. De Wijthmenerplas en in mindere mate de Milligerplas hebben ook in regionaal opzicht betekenis. Voor Zwolle bieden de plassen een veilig alternatief voor de natuurlussen en de drie rivieren (IJssel, Zwarte Water en Vecht) die een gevaarlijk stroming, risico's van vrachtaart en geen controle op de zwemwaterkwaliteit kennen.

Ons beleidskader voor de recreatieplassen is verwoord in de **Recreatievisie** (2004-2016). In de Recreatievisie zijn de drie recreatieve gebieden waar de recreatieplassen in liggen. Aan elk gebied zijn eigen beleidsaccenten gekoppeld:

- De Wijthmenerplas ligt in de zone “sportief en actief recreëren”, dat gekenmerkt wordt door intensief recreatief gebruik en buitensportactiviteiten. Daarnaast heeft het gebied veel landschappelijke- en natuurwaarde.
- Het zuidelijke deel van de Milligerplas ligt in de zone “naar buiten in de stad” en het noordelijke meer natuurlijke deel in “recreatief struinen” van IJssel tot Vecht”. Het accent ligt hier op respectievelijk intensieve recreatie dichtbij huis en meer extensief recreatief medegebruik.
- De Agnietenplas ligt in de zone “verkennen van de polder” dat als accent kent overwegend extensieve recreatie en recreatief medegebruik van het agrarische en uiterwaarden-landschap.

In de **Groene Agenda** (2015-2025) wordt enerzijds de betekenis van water en groen voor de gezondheid belicht (meer bewegen en buiten zijn). Anderzijds hebben de plassen en omringende gebieden een belangrijke functie voor de stedelijke hoofdgroenstructuur van Zwolle en soms takken ze aan op het Nationale Natuur Netwerk. Daarmee hebben ze ook een landschappelijke waarde en betekenis voor de natuur in Zwolle. Ook wordt benoemd dat de aanwezigheid van voldoende water en groen de aantrekkelijkheid van Zwolle als vestigingsplaats verhoogt.

In het **Evenementenbeleid** is de Wijthmenerplas mede aangewezen als evenemententerrein voor grootschalige evenementen. Bij de Milligerplas en de Agnietenplas zijn kleine evenementen toegestaan die de aanwezige natuurwaarden niet aantasten.

Uit de voorbereidingen van de **Omgevingsvisie** blijkt dat Zwolle voorlopig nog blijft groeien, van 125.000 nu tot 140.000 inwoners in 2040 (bron CBS/Primos 2016). In 2003 was al geconstateerd dat Zwolle weinig mogelijkheden heeft voor watergebonden recreatie; nu het bewonersaantal alleen maar toeneemt, wordt de druk op deze gebieden steeds groter, waardoor het belang van de recreatieplassen verder toeneemt.

In onze **Visie op het beheer van de Openbare Ruimte** (BOR-visie) gaan we uit van een openbare ruimte die goed gebruikt kan worden door mens en natuur en die ruimte geeft aan ondernemers in de stad. Ook bij de recreatieplassen streven we die drie doelen na. De plassen zijn er dan ook niet alleen voor de zwemmers, maar de beschikbare ruimte kan ook worden gebruikt om te wandelen, te sporten en andere vormen van recreatie. Daarnaast speelt de natuurwaarde bij alle drie de plassen een belangrijke rol en zorgen Lakeside, camping De Agnietenberg, Milligers en andere ondernemers ervoor dat de recreatieplassen aantrekkelijk zijn om te recreëren en te verblijven.

Voorzieningen op de plassen

Gedifferentieerd voorzieningenniveau

Op alle plassen willen we de basisvoorziening beschikbaar hebben: een zandstrand, ligweide, toiletvoorziening, afvalbakken en parkeerruimte. Van de drie plassen wordt de waterkwaliteit gedurende het recreatie seizoen gemonitord, dit in tegenstelling tot informeel zwemwater elders in de stad. Ten aanzien van aanvullende voorzieningen is er sprake van differentiatie, afhankelijk van de functie en het karakter van de plas. De Wijthmenerplas heeft een belangrijke stedelijke en regionale functie, waar ook hoogwaardige voorzieningen horen. De Milligerplas heeft een meer lokale functie, waar een lager voorzieningenniveau past. De Agnietenplas heeft een aanvullende functie en richt zich juist op gebruikers die minder belang hechten aan voorzieningen. Niet op elke plas is dus hetzelfde voorzieningenniveau nodig. Er is sprake van maatwerk.

Veiligheid en inzet reddingsbrigade

De veiligheid voor de recreant is een groot goed. De eigen verantwoordelijkheid van de recreant staat daarbij voorop. Wij zorgen als gemeente voor een veilige omgeving en goede informatie over veiligheidsaspecten. Ten behoeve van de veiligheid hebben we een riskassessment uit laten voeren. Daarin worden de volgende aanbevelingen gedaan:

- Het uitbreiden van het toezicht door de Reddingbrigade op de Wijthmenerplas.
- Het aanpassen van de toegang voor hulpdiensten bij alle plassen.
- Het plaatsen van borden om te wijzen op gevaren.
- Het toepassen van het internationale vlaggensysteem door de reddingsbrigade.

Daarnaast komt uit een evaluatie met de reddingsbrigade een aantal aandachtspunten naar voren:

- De hygiëne staat bij de Milligerplas als gevolg van ganzenpoep onder druk.
- De locaties van de posten van de reddingsbrigade kunnen worden verbeterd en de voorzieningen uitgebreid.

Omdat recreatieplassen in het land verschillend omgaan met de inzet van een reddingsbrigade hebben we ons de vraag gesteld hoe we hiermee om willen gaan. Op sommige recreatieplassen is bewust geen reddingsbrigade aanwezig. De aanwezigheid van een reddingsbrigade kan naast een verhoging van de veiligheid ook voor een vals gevoel van veiligheid zorgen. De alertheid van bezoekers wordt minder (er is immers een reddingsbrigade), terwijl de reddingsbrigade zeker in natuurlijk water niet alles kan zien.

Wij vinden dat de reddingsbrigade een belangrijke functie heeft in Zwolle. Die functie is breder dan alleen toezicht houden op de veiligheid. De reddingsbrigade is ook het visitekaartje van de gemeente op de plassen en een aanspreekpunt voor de gebruikers. We vinden dit van belang voor de Wijthmenerplas vanwege het regionale karakter van die plas en voor de Milligerplas vanwege de kinderrijke wijk Stadshagen. Daarnaast biedt het toezicht op de recreatieplassen een goede basis voor oefening voor de vrijwilligers voor andere evenementen waar ze bij assisteren.

We vinden het wel van belang dat de reddingsbrigade op vaste tijden op warme dagen aanwezig is. Nu is dat niet altijd het geval. Op basis van de aanbevelingen uit de riskassessment en in het licht van dienstverlening willen we de aanwezigheid van de reddingsbrigade bij de Wijthmenerplas daarom op warme dagen in het weekend uitbreiden. Omdat de reddingsbrigade werkt met onbetaalde vrijwilligers is een gegarandeerde bemensing momenteel niet mogelijk. We gaan daarom een

vrijwilligersvergoeding betalen en maken afspraken over een bredere dienstverlening. De verwachting van de reddingsbrigade is dat ze met een vergoeding voor de vrijwilligers een bezetting kunnen garanderen op de warme dagen in het weekend. Het is met een vergoeding voor bijvoorbeeld jongeren aantrekkelijker om als vrijwilliger in het weekend aanwezig te zijn.

Medegebruik van de plassen en hun omgeving

De plassen en het gebied rond de plassen wordt naast voor het zwemmen ook gebruikt voor andere activiteiten, deels met een commercieel oogmerk. Vanuit de BOR-visie stimuleren we het gebruik van de openbare ruimte. Extra functies op en rond de plassen dragen er toe bij dat het recreatiebied ook wordt gebruikt als het niet warm genoeg is om te zwemmen en verhogen op rustige momenten de sociale veiligheid. We maken daarbij onderscheid in medegebruik van de openbare ruimte die de openbaarheid van de betreffende ruimte of voorziening niet aantast en exclusief gebruik van de ruimte.

Medegebruik die het openbare karakter van de plas niet aantast en/of zonder een commercieel karakter

Medegebruik van de plas en de ruimte rond de plas dat de openbaarheid van de plas niet aantast en/of een geen commercieel karakter heeft, is toegestaan zonder dat daar een vergoeding voor betaald hoeft te worden. Als er voorzieningen voor nodig zijn, dan kan dat alleen als die niet permanent aanwezig zijn of als de permanente voorzieningen ook openbaar gebruikt mogen worden. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om:

- De voorzieningen voor duikers, voor zover die ook door niet aan een duikvereniging gelieerde duikers zijn te gebruiken.
- Kleinschalige outdoor /sport / bewegen-activiteiten zoals boot camps zonder muziek.
- De organisatie van de Zwolse triatlon.
- Honden uitlaatservices, mits de hondenpoep netjes wordt opgeruimd (buiten het hoogseizoen).

Activiteiten moeten bij de gemeente worden gemeld, mogen geen overlast geven en mogen het reguliere gebruik van de plas niet hinderen.

Medegebruik met een exclusief en commercieel karakter

Voor medegebruik van de plas en de ruimte rond de plas dat wel exclusief gebruik vraagt van een deel van het gebied of waarvoor exclusieve voorzieningen worden gerealiseerd, en dat daarnaast een commercieel karakter heeft, wordt een vergoeding gevraagd. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om:

- Commerciële evenementen. Voor grote commerciële evenementen op de Wijthmenerplas gaan we naast de kosten die nu in rekening worden gebracht voor bijvoorbeeld de evenementenvergunning de parkeerkostenderving in rekening brengen bij de organisator van het evenement (€ 1.000 per dag dat het parkeerterrein niet toegankelijk is voor reguliere bezoekers). Dit is een kostendekkend tarief, geen commercieel tarief.
- Commerciële outdoor activiteiten in een exclusief deel van de plas of de omgeving van de plas (bijvoorbeeld Lakeside).
- Horecavoorzieningen zoals Milligers op de Milligenplas en de kiosk/snackkar op de Wijthmenerplas.

Bij de Wijthmenerplas wordt gekeken of nieuwe structurele activiteiten passen binnen de afspraken die in het erfpachtcontract met Lakeside zijn gemaakt.

De mogelijkheden om extra inkomsten te genereren uit de plassen zijn beperkt binnen de contractuele afspraken en de mogelijkheden binnen de bestemmingsplannen.

3. Karakter, gebruik en beleidskader per recreatieplas

Alle drie de plassen zijn officiële zwemplassen. Dit betekent onder meer dat de waterkwaliteit gecontroleerd wordt door het waterschap in opdracht van de Provincie Overijssel. Gemotoriseerde vaartuigen zijn daarom niet toegestaan, uitgezonderd de hulpdiensten en de reddingsbrigade. De Provincie draagt zorg voor de borden bij de ingangen van de plassen. Alle plassen worden in opdracht van de gemeente door ROVA beheerd.

Hieronder volgt een beschrijving per recreatieplas, waarbij ingegaan wordt op het ontstaan, het vastgesteld beleid en het huidige gebruik.

Wijthmenerplas

Karakter van de Wijthmenerplas

Dit is de grootste plas (70 hectare) gelegen aan de zuidoostzijde van de stad, ingebed in het parklandschap Herfte-Wijthmen (300 hectare). Dit parklandschap vormt in feite hét uitloop- en recreatiegebied van Zwolle; met naast de plas, de golfbaan, de bossen, landgoederen, natuur en de fijnmazige recreatieve roestructuur voor wandelaars, fietsers en ruiters. Met als rode draad de verbindende factor van het herstelde beekdal van de Westerveldse Aa. De plas kent een grote landschappelijk waarde. De natuurwaarden van het gehele gebied zijn de laatste jaren aanmerkelijk toegenomen (voorkomen van de Das in een deel van het gebied). De plas is uitstekend ontsloten voor alle verkeer. De plas heeft een regionale en stedelijk functie, en is daarnaast voor bewoners van Zwolle-Zuid, Assendorp, Wipstrik en binnenstad het meest dichtbij gelegen recreatiegebied.

Ontstaansgeschiedenis en vastgesteld beleid Wijthmenerplas

De voormalige zandwinplas is door de gemeente ingericht als recreatieplas met subsidie van Provincie en Rijk. Het laatste deel is in 1992 opgeleverd. Tot 2005 werd de plas onderhouden en beheerd door de Regio IJssel-Vecht met bijdragen van Provincie en gemeente. In het contract voor de overdracht van de plas naar de Gemeente Zwolle, in 2015, is opgenomen dat het terrein openbaar toegankelijk moet blijven tot 2025. Bij een eventuele toekomstige overdracht aan derden, ook na 2025, is toestemming van het Rijk nodig. Tot 2012 heeft de provincie een financiële bijdrage geleverd aan de exploitatie van de plas.

Het totale terrein is 65 hectares groot. In 2012 is een Visie Wijthmenerplas 2020 vastgesteld; vooral bedoeld om jaarrond activiteiten mogelijk te maken en in te passen. De uitgangspunten hierbij zijn geweest:

- De Wijthmenerplas is openbaar toegankelijk.
- Het natuurlijke karakter van het gebied blijft behouden.
- Er is een logisch verband tussen de voorzieningen en de plas.
- De voorzieningen hebben een meerwaarde voor elkaar.

Overeenkomstig het gestelde in de Visie is Lakeside in medio 2015 gestart met haar activiteiten; het gaat om een elektrische waterskibaan en andere activiteiten.

Huidig gebruik van de Wijthmenerplas

Het gebruik van de Wijthmenerplas heeft de volgende kenmerken:

- De plas is openbaar toegankelijk. Voor het parkeren van auto's moet van mei tot en met september worden betaald door alle gebruikers.
- Er zijn evenementen mogelijk conform het evenementenbeleid en het geldende bestemmingsplan.
- Lakeside is hier gevestigd met een teleskibaan en een paviljoen ten behoeve van de ondergeschikte horeca. Ook worden door Lakeside

onder meer outdoor activiteiten georganiseerd.

- Er worden diverse malen per jaar incidentele, commerciële en niet-commerciële outdoor activiteiten georganiseerd. Voor het gebruik van de plas wordt geen vergoeding gevraagd. Alleen voor structurele commerciële activiteiten wordt een vergoeding gevraagd.
- De horecakiosk is alleen gedurende de zomermaanden op drukke dagen open.
- Duikers maken gebruik van de Wijthmenerplas, individueel dan wel via een duikorganisatie.
- Het visrecht is verhuurd aan Visserijvereniging De Hengelsport.
- Er is een skeelerbaan en het parkeerterrein wordt, in overleg, als wielerved gebruikt.
- Het familiestrand wordt, op drukke zondagen, bewaakt door de reddingsbrigade.
- Er loopt een wandelroute om de plas.
- Er is een ruiterspad aanwezig in het bosgebied aan de oostkant.
- Op het terrein is sprake van een zonering met rustige en drukke gebieden.
- Er zijn een beachvolleybalveld en vuurplaatsen

Toekomstige beleidskader Wijthmenerplas

De Wijthmenerplas heeft een regionale en stedelijke functie. Hier hoort een hoog voorzieningenniveau bij, dat bij de andere plassen niet noodzakelijk is. De plas is relatief grootschalig, met ook plek voor grootschalige evenementen. Bij evenementen en bij andere activiteiten op de plas hebben we aandacht voor een goede landschappelijk inpassing en beperken we de gevolgen voor de in het gebied aanwezige natuurwaarden. Voor de komende jaren zetten we in op:

- Versterking van het voorzieningenniveau van de plas voor de dagrecreant.

- Het vernieuwen van het parkeersysteem.
- Versterking van het rondom de Wijthmenerplas gelegen parklandschap Herfte-Wijthmen als stedelijk park voor Zwolle.
- Het verder uitbouwen van de recreatiestructuur voor langzaam verkeer; dit kan worden meegenomen in het kader van de projecten N35 en Spoorverdubbeling.

De verschillende doelstellingen (natuur, recreatie, evenementen) kunnen op gespannen voet met elkaar staan. We zoeken daarbij naar een goed evenwicht.

Milligerplas

Karakter van de Milligerplas

Deze plas beslaat circa 40 hectare, is gelegen aan de noordzijde van de stad in het stadsdeel Stadshagen en is direct verbonden met de omringende woonbebouwing. De groene ruimte rondom de plas is beperkt van omvang. De setting is stedelijk, plaatselijk is recreatie geweed door de aanleg van een keienstrand. Daarnaast grenst er aan de oostzijde een bosstrook waarin mogelijkheden zijn voor het realiseren van maatschappelijke / leisure functies (scouting, haventje, wellness). Er is een Rondje Milligerplas, een wandelroute die veelvuldig gebruikt wordt door bewoners uit Stadshagen.

De plas heeft vooral een lokale functie voor Stadshagen en mogelijk ook voor bewoners van Hasselt en Mastenbroek. Stadshagen is een kinderrijke wijk die nog verder groeit, waardoor het gebruik verder zal toenemen.

Ontstaansgeschiedenis en vastgesteld beleid Milligerplas

De plas is ontstaan doordat een kleine plas gebruikt is als zandwinplas voor de wijk Stadshagen. De gemeente heeft met eigen middelen de plas ingericht als recreatieplas. De exploitatiekosten zijn altijd door de gemeente gedragen. In het bestemmingsplan Stadshagen is vastgelegd dat de plas is opgedeeld in een recreatief deel (het zuidelijke deel) en een natuurlijk deel (de noordkant).

Huidig gebruik van de Milligerplas

Het gebruik van de Milligerplas heeft de volgende kenmerken:

- De plas is openbaar toegankelijk; er wordt geen parkeergeld gevraagd.
- Bij de parkeerplaats en toegang van de plas is een horeca voorziening aanwezig die jaarrond open is.
- Er worden kleinschalige commerciële (o.a. Yosemite) en niet-commerciële (o.a. Optisport) activiteiten georganiseerd. Hier wordt geen vergoeding voor gevraagd. De duikers maken gebruik van de plas.
- Er zijn een beachvolleybalveld en een basketbalveld.
- Er is een haventje, met vooral een functie voor de buurt.
- Om de plas loopt een openbare wandelroute ("Rondje Milligerplas").
- De reddingsbrigade bewaakt op zonnige weekenden in het hoogseizoen het familiestrand. Als onderkomen wordt daarvoor in het zwemseizoen een hoog geplaatste container geplaatst.
- Op de plas is er een zonering: het familiestrand waar alle voorzieningen in de buurt liggen en het algemene strand zonder voorzieningen en zonder toezicht door de reddingsbrigade.
- De Milligerplas is in het evenementenbeleid aangewezen als evenemententerrein voor kleine evenementen¹, die niet strijdig zijn met de in het gebied voorkomende natuurwaarden.

Toekomstig beleidskader Milligerplas

De Milligerplas heeft een functie voor het noordelijke stadsdeel. Omdat de Wijkmennerplas relatief ver weg ligt van Stadshagen is een groter voorzieningenniveau wenselijk dan een wijkgerichte recreatieplas. Vanwege de verdere groei van Stadshagen wordt de nodige dynamiek verwacht. We zetten daarbij in op:

¹ In het evenementenbeleid aangeduid als "overige evenementen".

- Zorgvuldig omgaan met de beschikbare groene ruimte met name aan de zijde van de woningbouw.
- Het vasthouden van de oorspronkelijke zoneringsgedachte bij toekomstige ontwikkelingen bij met name de bouw van Breezicht (noordelijk deel natuur accent en zuidelijk deel recreatief accent).
- Het maken van onderscheid tussen een ligstrand met veel voorzieningen (Milligers, reddingsbrigade, toiletten) aan de zuidzijde en een rustiger strand langs Breezicht.
- Het versterken van het voorzieningenniveau (reddingsbrigade, medegebruik recreatie gerelateerde functies).
- Het onderbrengen van de toiletvoorzieningen bij Milligers, conform de aanbesteding van de horecavoorziening.

Voor het hele gebied rond de Milligerplas wordt een visie opgesteld. Die visie is breder dan alleen het recreatieve deel van de plas maar gaat ook over de aansluiting van de plas op de wijk en de ruimtelijke wensen van bijvoorbeeld de duikers. Daar waar in de visie keuzes worden gemaakt die afwijken van dit exploitatieplan, dan wordt dat expliciet benoemd en wordt dit exploitatieplan daarop aangepast.

Agnietenplas

Karakter van de Agnietenplas

Dit is de kleinste (10 hectare) van de drie recreatieplassen. Gelegen aan de oostzijde van de stad en midden in het Vechtdal. Het heeft daardoor ook de meest natuurlijke situering van de drie plassen.

De plas heeft een meerwaarde voor de deels aan de plas gesitueerde camping en de ligplaatsen voor de recreatievaart (max 3 dagen) op de Vecht. De plas sluit direct aan op Natura2000-gebieden langs de Vecht (Kievitsbloemhooilanden / Otter) en dit stelt beperkingen aan het gebruik voor bijvoorbeeld evenementen. De plas heeft een lokale functie, vooral voor inwoners uit Holtenbroek, Aa-landen en Dieze en wordt daarnaast gebruikt door recreanten die een rustige plas willen met weinig voorzieningen.

Ontstaansgeschiedenis en vastgesteld beleid Agnietenplas

De plas wordt gedeeld met de naast gelegen camping. Van oorsprong waren camping en plas een gemeentelijke voorziening. Het terrein van de camping is verpacht, waardoor alleen de plas en de zonneweiden in beheer van de gemeente en openbaar toegankelijk zijn.

Huidig gebruik van de Agnietenplas

Het gebruik van de Agnietenplas heeft de volgende kenmerken:

- De plas is openbaar toegankelijk; ook auto's kunnen gratis parkeren. De toegangsweg is smal.
- Vanuit de camping worden op beperkte schaal commerciële activiteiten georganiseerd op de plas.
- Er komt een snackwagen vanuit de camping op het recreatieterrein.
- Er is geen bewaking door de reddingsbrigade.
- Er is geen recreatief wandelrondje om de plas aanwezig. Dit is ook niet mogelijk door de aanwezig natuur en de camping.
- De Agnietenplas is in het evenementenbeleid aangewezen als evenemententerrein voor kleine evenementen², die niet strijdig zijn met de in het gebied voorkomende natuurwaarden.

Toekomstig beleidskader Agnietenplas

De Agnietenplas heeft een aanvullende functie ten opzichte van de Wijthmenerplas en de Milligerplas. De plas richt zich op specifieke doelgroepen (camping, rust, natuur, kleinschaligheid). Vanwege het karakter van de plas is een uitgebreid voorzieningenniveau van ondergeschikt belang. We zetten daarom in op:

- Het koesteren van de plas als kleinschalige voorziening voor met name families en rustzoekers.
- In verband met de samenhang met de camping en efficiëntie-verhoging voor het beheer staan we open voor een samenwerking met camping Agnietenberg onder voorwaarde van openbare (gratis) toegang.

² In het evenementenbeleid aangeduid als “overige evenementen”.

4. Uitwerking investeringen en exploitatie per plas

Inleiding

In dit hoofdstuk gaan we in op de keuzes die we voorstellen per plas. Het gaat deels om (vervangings-)investeringen, maar ook om beleidskeuzes die van belang zijn voor de (financiële) exploitatie van de plassen.

Wijthmenerplas

De Wijthmenerplas is de grootste en recreatieplas in Zwolle met een stedelijke en regionale functie. Het voorzieningenniveau is hoog. Bij de Wijthmenerplas worden de volgende maatregelen genomen:

- Uitbreiding van de inzet van de reddingsbrigade zodat op warme weekenddagen de reddingsbrigade altijd aanwezig is.
- Renovatie van de bestaande toiletgebouwen
- Vervanging van het parkeersysteem
- Een aantal vervangingsinvesteringen en groot onderhoud (trailerhelling, parkeerterrein, toegangsweg).

Inzet en dienstverlening reddingsbrigade

Zoals in hoofdstuk 2 is aangegeven gaan we de reddingsbrigade structureler inzetten in weekenden met warm weer. Doel is dat de reddingsbrigade op warme weekenddagen (zaterdag én zondag) altijd aanwezig is. Om de bezetting te garanderen betalen we een vrijwilligersvergoeding aan de vrijwilligers. We maken afspraken met de reddingsbrigade over aanvullende dienstverlening zoals informatieverstrekking, EHBO en een betere situatie van de (mobiele) posten. De reddingsbrigade richt zich op een deel van de stranden.

Renovatie toiletgebouwen

De huidige toiletgebouwen zijn de afgelopen jaren met kleinschalig onderhoud in de benen gehouden. Op korte termijn is groot onderhoud of vervanging nodig. We hebben verschillende opties onderzocht:

- Vervanging van twee van de drie bestaande toiletgebouwen door nieuwbouw en sloop van het derde gebouw in combinatie met medegebruik van de toiletten van Lakeside
- Vervanging van de drie bestaande toiletgebouwen door nieuwbouw.
- Renovatie van de bestaande drie toiletgebouwen.

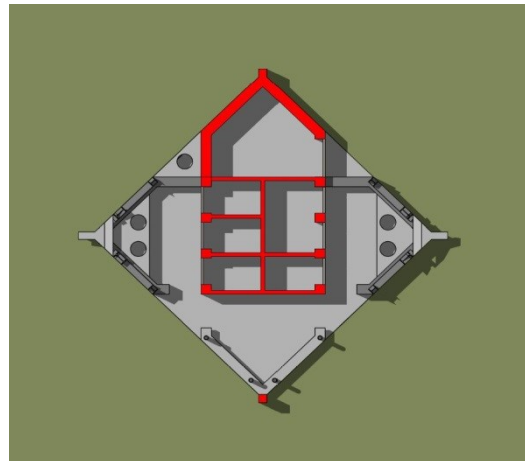

We gaan de bestaande toiletgebouwen op de Wijthmenerplas renoveren. We kiezen voor renovatie omdat:

- De kosten hiervan (€ 110.000) aanzienlijk lager liggen dan eenvoudige nieuwbouw toiletunits (€ 200.000).
- De basisconstructie van de toiletgebouwen is nog goed en kan nog minimaal twintig jaar mee. Renovatie past bij het duurzaam gebruik van materialen
- De vormgeving van de bestaande toiletgebouwen maken onderdeel uit van het karakter en de historie van de plas.
- Medegebruik van de toiletten van Lakeside bleek in de praktijk niet optimaal omdat de verdeling van de gebouwen over de stranden niet voldeed.

Met de renovatie wordt de kwaliteit van de voorzieningen en de sociale veiligheid sterk verbeterd:

- Een moderne uitstraling.
- Meer openheid in het gebouw, om vandalisme te ontmoedigen.
- Een “hufferproof” aankleding van de gebouwen.

Bij de planvorming hebben we onverwacht en plezierig samengewerkt met de oorspronkelijke architect van de toiletgebouwen, Cor Haasjes. Hij is inmiddels met pensioen, maar wilde toen we hem benaderden graag meewerken aan het behoud van de gebouwen door renovatie. Hij is erg blij dat de gebouwen behouden blijven en heeft het ontwerp gemaakt voor de renovatie.

Vervanging parkeersysteem

Het huidige parkeersysteem is verouderd. De apparatuur is technisch afgeschreven, er kan alleen met gepast contant geld worden betaald, er is geen cameratoezicht, er is geen inzicht in verblijfsduur en er is bij storingen of andere calamiteiten geen contact mogelijk met de parkeercentrale aan het Katwolderplein.

Voor de vervanging van het parkeersysteem hebben we meerdere opties bekeken. Als uitgangspunt daarbij hebben we genomen dat:

- Slagbomen voor zowel in- als uitrijden.

- Er met meerdere digitale betalingssystemen kan worden betaald (pin, contactloze pin). Vooralsnog blijft contant betalen ook mogelijk.
- Camera's en een koppeling met het parkeerbeheersysteem aan het Katwolderplein. Op die manier is er 24/7 toezicht en kan de apparatuur op afstand worden bediend.
- Snelle toegankelijkheid voor hulpdiensten.
- Kentekenherkenning voor het aanbieden van abonnementen aan vaste gebruikers zoals het personeel van Lakeside, beheerders van Rova en de duikers.

We hebben de volgende systemen beoordeeld:

- A. Een systeem waarbij bij het oprijden van het terrein wordt betaald.
- B. Een systeem waarbij bij het oprijden een kaartje wordt getrokken. Voor het verlaten van het terrein wordt betaald bij een centraal op het parkeerterrein gelegen parkeerautomaat.

Ondanks dat optie B met betalen achteraf per jaar een paar duizend euro duurder in beheer is dan optie A met vooruit betalen, stellen we toch voor om te kiezen voor systeem B. Dit doen we omdat systeem B meer functionaliteit en flexibiliteit naar de toekomst biedt:

- De kans op wachtrijen bij de entree op piekdagen is minimaal. Bezoekers kunnen immers zonder te betalen het terrein oprijden. Dit betekent minder wachttijd voor bezoekers en het leidt tot minder overlast bij bijvoorbeeld de Golfclub.
- Het systeem biedt de mogelijkheid om uitrijkaarten te hanteren. Dit kan interessant zijn voor bijvoorbeeld Lakeside of andere commerciële partijen die hun klanten die service willen bieden.

Diverse vervangingsinvesteringen en groot onderhoud

Naast de bovengenoemde grote vervangingsinvesteringen worden de komende jaren aan aantal andere vervangingsinvesteringen en groot onderhoud uitgevoerd:

- Bij de slagbomen wordt een keerlus gemaakt, zodat mensen die niet door de slagbomen willen terug kunnen zonder te betalen. We willen geen korte parkeerduur zonder betaling invoeren om parkeeroverlast in de omgeving te voorkomen. Bezoekers kunnen dan het terrein op rijden, mensen en spullen uitladen en vervolgens hun auto gratis buiten het terrein parkeren.
- De huidige trailerhelling en de toegangsweg naar de trailerhelling worden vervangen. De nieuwe trailerhelling is bedoeld voor de hulpdiensten en het uitvoeren van groot onderhoud.

De helling wordt zo uitgevoerd dat medegebruik door de duikers mogelijk is om het water te betreden.

- De duiktrap wordt vervangen en het huidige duikplateau wordt vervangen.
- De uitkijktoren wordt verwijderd. Deze heeft al een tijd geen functie meer.
- Er wordt groot onderhoud uitgevoerd aan de toegangsweg naar de Wijthmenerplas. Dit is regulier asfaltonderhoud vanuit het stedelijke onderhoudsprogramma en wordt afgestemd met de werkzaamheden op het terrein van de plas.
- Er staat groot onderhoud gepland voor het parkeerterrein. De exacte planning is afhankelijk van de ontwikkeling van de staat van het terrein de komende jaren.
- Het hekwerk bij het beheerdersgebouw wordt vernieuwd.

Milligerplas

De Milligerplas heeft een belangrijke lokale functie voor de kinderrijke wijk Stadshagen. De plas ligt in de wijk en is ook een ontmoetingsplaats en wandelgebied. Er kan met motorloze bootjes op worden gevaren en de duikers hebben er voorzieningen als een voorziening om materialen te bewaren. Bij de Milligerplas worden de volgende maatregelen genomen:

- De toiletten worden gecombineerd met horecagelegenheid Milligers.
- De voorziening voor de reddingsbrigade wordt opgewaardeerd.
- We geven de duikers de ruimte om voorzieningen te realiseren in de plas.

Het investerings- en exploitatieplan wordt geïntegreerd in de visie voor de Milligerplas als geheel die momenteel wordt gemaakt. Die visie is breder dan het recreatieve deel van de plas, maar gaat ook over verdere ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied.

Toiletgebouwen

Op dit moment is er een sober toiletgebouw aanwezig. In het kader van de aanbesteding van de horeca bij de plas is als voorwaarde opgenomen dat de toiletten van het horecagebouw (tegen een beperkte vergoeding) ook voor de bezoekers van de plas toegankelijk zijn.

We maken hierover langlopende afspraken met de eigenaar van Milligers. Het bestaande toiletgebouw wordt daarna weggehaald.

Aanpassing voorziening reddingsbrigade

De reddingsbrigade maakt momenteel gebruik van een mobiele unit die alleen in het hoogseizoen wordt geplaatst. Er is ruimte om de boot en andere materialen op te slaan en er is een verhoogd kantoortje aanwezig.

Gecombineerd met de realisatie van de woningbouw rond de plas passen we de

voorziening aan. Er wordt een aansluiting voor water en riolering gerealiseerd en er komt ruimte op de begane grond waar mensen geholpen kunnen worden.

Agnietenplas

De Agnietenplas heeft een aanvullende lokale functie voor mensen die het specifieke natuurlijke karakter van de plas waarderen. Daarnaast heeft de plas een functie voor de aangrenzende camping. Bij de Agnietenplas worden de volgende maatregelen genomen:

- Er wordt een aantal vervangingsinvesteringen gedaan.
- We onderzoeken de samenwerking ten aanzien van het beheer met de eigenaar van de camping.

Diverse vervangingsinvesteringen en groot onderhoud

Er wordt een aantal kleinere investeringen gedaan:

- Realisatie van een zelfstandige aansluiting op de riolering van het toiletgebouw. Momenteel is die nog gecombineerd met een voorziening van de camping.
- De steiger wordt vernieuwd.

Samenwerking met eigenaar camping

De Agnietenplas wordt gebruikt door recreanten uit de wijk en gasten van de camping. In het verleden is met de toenmalige eigenaar gesproken over samenwerking in het kader van beheer of het aan de camping uitbesteding van (een deel van) het beheer. We spreken met de huidige eigenaar over samenwerking bij het beheer. Uitgangspunt daarbij is dat de plas openbaar en vrij toegankelijk blijft.

5. Financiële keuzes

Inleiding

De exploitatie van de recreatieplassen is sinds het stoppen van de exploitatiesubsidie van de provincie Overijssel in 2012 de verantwoordelijkheid van de gemeente Zwolle. De jaarlijkse beheerkosten worden gedekt uit de reguliere begroting. Voor het onderhoud is een onderhoudsreserve ingesteld. Daarnaast is er in de reserve nog uit te voeren werken geld beschikbaar: een eenmalige afkoopsom van de provincie als gevolg van het stoppen van de structurele subsidie en meerjarig incidenteel geld ten voor investeringen om de exploitatie rendabel te krijgen.

Toelichting gemaakte financiële keuzes

Het investerings- en exploitatieplan heeft financiële consequenties, zowel ten aanzien van de eenmalige investeringen als ten aanzien van de jaarlijks terugkerende exploitatie. In dit hoofdstuk lichten we een aantal financiële keuzes toe die we daarbij hebben gemaakt:

Kosten parkeersysteem

Het oude parkeersysteem is volledig afgeschreven. Door het plaatsen van een nieuw systeem nemen de kosten daarom aanzienlijk toe. De investering vergt € 180.000. De totale jaarlijkse lasten (kapitaallasten en kosten beheer en onderhoud) bedragen daardoor circa € 46.000 per jaar. We hebben bewust gekozen voor een systeem met achteraf betalen (zie hoofdstuk 4). Een goedkoper systeem bespaart een paar duizend euro per jaar, maar heeft veel minder flexibiliteit. De jaarlijkse opbrengsten zijn ongeveer € 70.000.

Parkeertarief Wijthmenerplas: € 5 per dag in het hoogseizoen

Op dit moment is het parkeertarief € 3 per dag tussen 1 mei en 1 oktober. Er moet betaald worden als men het parkeerterrein op komt tussen 10.00 en 16.30 uur. We hebben gezocht naar een tarief dat vergelijkbaar is met andere recreatieterreinen, die de kosten van het nieuwe parkeersysteem dekken. Om de drempel in het laagseizoen te beperken hebben we ervoor gekozen om ook in de toekomst van 1 oktober tot 1 april geen tarief te vragen. Bij veel andere recreatieplassen wordt dan een verlaagd tarief van bijvoorbeeld € 2 gevraagd. Voor het hoogseizoen resulteert dit in een tarief van € 5 per dag, van 1 mei tot 1 oktober, tussen 10.00 en 16.30 uur. De exacte parkeeropbrengsten zijn onzeker. De structurele opbrengst als gevolg van de komst van Lakeside en andere aanvullende activiteiten op de Wijthmenerplas is nog onzeker. We hebben daarom voorzichtig geraamd.

Doorbelasten derving parkeeropbrengsten commerciële evenementen

Op dit moment vallen de parkeerinkomsten voor de exploitatie van de recreatieplassen weg op het moment dat het terrein gebruikt wordt voor commerciële evenementen die ook het parkeerterrein gebruiken voor hun evenement. Het

parkeerterrein is op dat moment niet toegankelijk voor reguliere bezoekers van de plas. We gaan de gedeelde inkomsten in rekening brengen bij de organisatoren van deze commerciële evenementen. We vragen geen commercieel tarief, alleen een kostendeekkende vergoeding. Op basis van de ervaringen uit het verleden bedraagt de gemiddelde derving € 1.000 per dag in de drukste maanden van het seizoen.

Kosten extra inzet reddingsbrigade

Omdat we de reddingsbrigade een belangrijk functie vinden hebben kiezen we er bewust voor om de structurele inzet van de reddingsbrigade op de Wijthmenerplas uit te breiden naar de zaterdag op warme dagen (zie hoofdstuk 4). Dit betekent dat de kosten toenemen met circa € 14.500 per jaar tot circa € 26.000 per jaar. Daar staat tegenover dat we met de reddingsbrigade afspraken maken over een brede dienstverlening.

Pachtopbrengsten ten gunste van de exploitatie

De netto pachtopbrengsten van gebruikers als Lakeside en de snackvoorziening op de Wijthmenerplas en eventuele toekomstige pachters of huurders komen ten gunste van de exploitatie van de recreatieplassen. De verwachte extra opbrengst daarvan is gering omdat de mogelijkheden binnen het bestemmingsplan beperkt zijn. De netto opbrengst van de pacht van Lakeside die ten gunst van de exploitatie van de plassen kan komen is door de hoge kosten van de voorbereiding en juridische procedures nihil. Hierdoor kan dit geen bijdrage leveren aan het dekken van het exploitatietekort.

Meerjaren prognose exploitatie en reserves

Jaarlijkse exploitatie

De gemaakte keuzes leiden tot een jaarlijks exploitatietekort van € € 35.700 in 2018. Dit tekort loopt als gevolg van indexatie op tot € 45.700 in 2026. Dit tekort kan tot en met 2026 worden opgevangen door de in de reserves beschikbare middelen.

Tussentijds kan worden bijgestuurd door onder meer:

- Te sturen op de parkeerinkomsten: enerzijds is er nog veel onzekerheid over de ontwikkeling van de parkeeropbrengsten en hebben we daarom voorzichtig geraamd. Anderzijds zijn we in de meerjaren prognose uitgegaan van een tarief van € 5 per dag voor de komende tien jaar. Het tarief kan tussentijds worden aangepast en ook kan er in de toekomst toch voor gekozen worden om ook buiten het hoogseizoen en in de avonden een (verlaagd) tarief te vragen.
- Met name bij de Agnietenplas liggen kansen voor kostenbesparing door samenwerking met de exploitant van de camping. Het is nog onzeker of een samenwerking haalbaar is en wat dit oplevert.

Onderhoudsreserve en reserve nog uit te voeren werken

Op basis van de keuzes in het investerings- en exploitatieplan is een prognose gemaakt van de onderhoudsreserve en de reserve nog uit te voeren werken voor de recreatieplassen. De vervangingsinvesteringen voor de toiletgebouwen, de trailerhelling en de toegangsweg naar de trailerhelling bij de Wijthmenerplas zijn niet opgenomen in de prognose omdat die uit de reguliere onrendabele vervangingsinvesteringen beheer openbare ruimte worden gedekt.

Financiële overzichten

De financiële consequenties van het investerings- en exploitatieplan zijn vertaald in onderstaande financiële overzichten:

- Een investeringsoverzicht, inclusief de dekkingsbronnen.
- Een overzicht met de wijzigingen in de structurele exploitatiebudgetten.
- Een prognose van de ontwikkeling van het exploitatieresultaat.
- Een prognose van de onderhoudsreserve en de reserve NUTW.

Investeringsoverzicht

Recreatieplas	Totaal	jaar van uitgaven			dekking uit	
		2017	2018	2019	reserve onderhoud	VVI EC
<u>Agnietenplas:</u>						
zelfstandige aansluiting riolering	26.000		26.000		26.000	
steiger	1.000	1.000			1.000	
<u>Milligerplas:</u>						
Nutsvoorz. Toiletgebouw Milligerplas	17.000	17.000			17.000	
<u>Wijthmenerplas:</u>						
Parkeersysteem	180.000	180.000			180.000	
Renovatie toiletgebouwen W'plas	110.000	110.000				110.000
Trailerhelling	40.000		40.000			40.000
Aanrijroute	12.000	12.000			12.000	
Duikplateau verwijderen	2.000			2.000	2.000	
Uitkijktoren verwijderen	1.750			1.750	1.750	
Duiktrap	3.500			3.500	3.500	
Keerwand vervangen	6.650	6.650			6.650	
Hekwerk beheerdersgebouw	7.000	7.000			7.000	
Totaal	406.900	333.650	66.000	7.250	256.900	150.000

Wijzigingen jaarlijkse exploitatie

Mutatie exploitatie	Totaal
Huur unit toilet (Milligerplas)	2.500
Huur unit Reddingsbrigade (Milligerplas)	2.000
Jaarl. Onderh. sanitaire units (Wijthmenerplas)	2.250
Jaarl. Onderhoud overige objecten (alle plassen)	5.250
Beheer & onderhoud parkeersysteem (W'plas)	25.500
Uitbreiding inzet Reddingsbrigade (W'plas+Mill.)	14.500
Dotatie t.b.v. groot onderhoud:	
Sanitaire units Wijthmenerplas	23.500
Overige objecten (alle plassen)	6.250
Parkeersysteem (W'plas)	18.000
Subtotaal lasten	99.750
Extra parkeerinkomsten	-35.000
Vergoeding derving parkeerinkomsten Evenementen	-14.000
Herschikking budgetten	-66.000
Subtotaal inkomsten	-115.000
Totaal	-15.250

Meerjarige prognose jaarlijkse exploitatie

Jaarlijkse exploitatie	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Uitgaven	593.100	593.800	630.400	639.800	633.400	606.100	588.700	600.400	625.800	636.000
Inkomsten	-186.200	-182.300	-214.400	-219.300	-208.300	-176.300	-154.100	-161.100	-181.600	-187.000
Saldo	406.900	411.500	416.000	420.500	425.100	429.800	434.600	439.300	444.200	449.000
waarvan dekking uit:										
reserve NUTW	-64.000	-41.300	-35.700	-37.100	-38.500	-39.900	-41.300	-42.800	-44.200	-45.700

Prognose onderhoudsreserve

Onderhoudsreserve	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Stand per 01-01	279.600	117.500	144.900	141.800	135.600	142.400	182.900	247.600	307.200	348.300
Dotatie	64.100	64.800	65.500	66.200	67.000	67.700	68.500	69.200	70.000	70.700
Onttrekk. Gr. Onderh.	-226.200	-37.400	-68.600	-72.400	-60.200	-27.100	-3.800	-9.600	-28.900	-33.100
Stand per 31-12	117.500	144.900	141.800	135.600	142.400	183.000	247.600	307.200	348.300	385.900

Meerjarige prognose reserve NUTW

Res. NUTW	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Stand 01-01	479.600	415.600	374.300	338.600	301.500	263.100	223.200	181.800	139.100	94.900
Dotatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking	-64.000	-41.300	-35.700	-37.100	-38.500	-39.900	-41.300	-42.800	-44.200	-45.700
Stand 31-12	415.600	374.300	338.600	301.500	263.000	223.200	181.900	139.000	94.900	49.200